

د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت او د امریکا د متحده ایالاتو
ترمنځ د اوږدمهاله ستراتیژیکو همکاریو موافقتنامه
لومړۍ برخه
سریزه

د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت (وروسته تردې، افغانستان) او د امریکا د متحده ایالاتو دولت (وروسته تردې، متحده ایالات) له ۲۰۰۱ م/ ۱۳۸۰ هـ ش کال را پدې خوا، نړیوال امنیت او سولې ته د متوجه تهدیداتو د دفع په منظور او هم د افغانستان له خلکو سره د مرستې لپاره - چې یې امن، دموکراتیکه او سوکاله آینده تامین کړي - په ډیره نژدې همکارۍ کې واقع دي چې حاصل یې نن د پایه دار امنیت په مسیر کې د افغانستان واقع کیدل، حکومتداري، اجتماعي او اقتصادي توسعه او د سیمې په سطح جوړوونکې همکارۍ دي.

دواړه لوري، د ۲۰۱۱ م/ ۱۳۹۰ هـ ش کال د نومبر د میاشتې د عنعنې یې لویې جرگې د سپارښتنو قدرداني کوي، د سپارښتنو په یوه برخه کې راغلي دي:

“د تیرو لسو کلونو د لاسته راوړنو د حفظ اړتیا ته پر تاکید، د افغانستان اساسي قانون، د بنځو حقوقو او د بیان آزادي ته په احترام او پرمنطقه حاکم وضعیت ته په پاملرنه، د هیواد د سیاسي، اقتصادي او نظامي امنیت د تامین په منظور، د امریکا له متحده ایالاتو سره چې د افغانستان د خلکو او نظام یو ستراتیژیک دوست دی، ستراتیژیکې همکارۍ ضروري گڼل کېږي. د امریکا له متحده ایالاتو سره د ستراتیژیکو همکاریو د سند لاس نیک زیات اهمیت لري. دا سند به د افغانستان له ملي گټو سره هم‌آهنگ وي. دا سند به - د ملگرو ملتونو د سازمان له منشور سره سم - افغانستان او امریکا د دوو مستقلو او آزادو هیوادونو په حیث لاسلیک کوي.”

پرخپلې دغې گډې ارادې په تاکید سره چې د یو مستقل، باثباته، د هیواد پر اساسي قانون او مشترکو دموکراتیکو ارزښتونو ولاړ دولت د لرلو په منظور چې د بنځو او نارینه وو د حقوقو او اساسي آزادیو احترام پکې کېږي، د افغانستان د خلکو د هیلو د تحقق لپاره، افغانستان او د امریکا متحده ایالات (تردې وروسته، دواړه لوري) تعهد کوي چې خپله اوږدمهاله ستراتیژیکه همکارۍ د سولې، امنیت او ملي روغې جوړې د ټینګښت، د دولتي بنسټونو د پیاوړتیا، د افغانستان د اوږدمهاله اقتصادي او اجتماعي توسعه د ملاتړ، د سیمه ییزې همکارۍ په شمول، د علاقې وړ نورو گډو ساحو کې پیاوړې کړي. په ۲۰۱۰ م کال د کابل او لندن په کنفرانسونو کې (۱۳۸۸ هـ ش کال کې د لندن کنفرانس، او ۱۳۸۹ هـ ش کال د کابل کنفرانس) او همدا راز د پښ د ۲۰۱۱ م/ ۱۳۹۰ هـ ش کال په

کنفرانسونو کې د خپلو تعهداتو د دوامداره اهمیت په رعایت سره دواړه لوري د اوږدمهاله ستراتیژیکو همکاریو د پراختیا په منظور، د افغانستان د دولتي موسساتو او د حکومتدارۍ د ظرفیتونو د پیاوړتیا لپاره پر خپله اراده تاکید کوي.

د افغانستان او د امریکا د متحده ایالاتو ترمنځ همکاري د متقابل احترام او ګډو منافعو پر بنسټ او په خاص ډول د سولې د تحقق لپاره د دواړو خواوو د هیلو پر تحقق ولاړه ده. ددې همکاریو هدف د یوې داسې سیمې د لرلو لپاره د هڅې پیاوړتیا ده چې په هغې کې اقتصادي همکاريي تحقق موندلی وي، د القاعده او له هغې سره د تړلیو ډلو لپاره نور د امن پناهگاه نه وي.

افغانستان او متحده ایالات پرداسې تعهد او باور دا همکاري پرمخ بیایي چې وکولای شي ددې همکاري له لپارې د افغانستان د خلکو لپاره پردالت، سوله او امنیت بنا آینه او هم نور لازم فرصتونه برابر کاتي.

ملي حاکمیت ته درناوی او د دولتونو برابري ددې همکاریو بنیاد جوړوي. د قانون حاکمیت ته احترام او همدارنگه د افغانستان د اساسي قانون او نورو ټولو قوانینو صریح او څرګند رعایت ددې همکاریو بنسټونو ته قوت بخښي. دواړه لوري د افغانستان د ملي حاکمیت، استقلال، ارضي تمامیت او ملي وحدت د خوندي تابه په وړاندې پر خپل پیاوړي تعهد، تاکید کوي.

لورو یادو شویو مواردو ته په پاملرنه دواړه لوري پر لاتدي مواردو توافق کوي:

دویمه برخه

د ګډو دموکراتیکو ارزښتونو ساتنه او پیاوړتیا

۱. دواړه لوري موافق دي چې د بشري حقوقو او ګډو دموکراتیکو ارزښتونو ساتنه او پیاوړتیا ددوی د اوږدمهاله همکاریو بنیادي پایي جوړي کړي دي.

۲. افغانستان، د یوې جامع او کثرت ګرا حکومتدارۍ او د آزادو، منصفانه او شفافو انتخاباتو د تدویر لپاره - چې د افغانستان ټول خلک پکې له داخلي او خارجي مداخلې پرته ګډون وکړي - متعهد دی او پدې برخه کې د خپل اساسي قانون د بنیادي او محوري اصولو پر اهمیت تاکید کوي. د پښ د ۲۰۱۱ م/۱۳۹۰ هـ ش کال د کنفرانس د تعهداتو په درک سره یو ځل بیا څرګندوي چې افغانستان باید د انتخاباتو پروسه تقویه او ښه کړي.

۳. افغانستان د بشري او سیاسي حقوقو د حمایت په برخه کې د سیاسي او مدني حقوقو د نړیوال میثاق په شمول د خپل اساسي قانون مطابق پر خپلو ژمنو او هم پر خپلو بین المللي مکلفیتونو یوځل بیا تاکید کوي. پدې خصوص

کې افغانستان د متمرکز حکومتي نظام پر بنسټ د دولت د درې ګونو قواوو د کفایت او موثریت د لا ټینګښت په منظور، د دموکراتیکو بنسټونو او پروسو د تمامیت او ظرفیت لپاره موثر ګامونه پرمخ اخلې. د آزادو رسنیو په شمول د یوې خوځنده او فعالې مدني ټولني غورځېدا، تقویه کوي.

۴. افغانستان، د ټولو هغو آزادیو او حقوقو د تامین لپاره چې اساسي قانون او نورو قوانینو یې تضمین کړي دي او هم ددې اصل پر تحقق چې د افغانستان د اتباعو ترمنځ هر ډول تبعیض او امتیاز منع دی پر خپلو تعهداتو یو ځل بیا تاکید کوي. افغانستان به د اساسي قانون له احکامو او خپلو نړیوالو مکلفیتونو سره سم، په ټولنه کې د پنځو ارزښتمن نقش په داسې ډول تامین او پراخ کړي څو دوی وکولای شي له خپلو اقتصادي، اجتماعي، اساسي، مدني او فرهنگي حقوقو برخورداره شي.

درېیمه برخه

د اوږدمهاله امنیت تحکیم

۱. دواړه لوري یو ځل بیا تاکید کوي چې له ۲۰۰۱ م/۱۳۸۰ هـ ش کال را په دې خوا په افغانستان کې د امریکا د متحده ایالاتو د قواوو حضور او اجراءات د القاعده او له دې ډلې سره د ترلیو ډلو د ماتې لپاره وو. دواړه لوري ددغو کلونو په اوږدو کې له تروریزم سره په مبارزه کې د افغانستان د خلکو بې شماره قربانیو او رنځ ته درناوی کوي او هم هغه پرله پسې تهدیدونه چې سولې، امنیت او سوکالی ته د رسیدو لپاره ددوی د هیلو د تحقق مانع وو (دواړو لوریو) ته د درک وړ دي. دواړه لوري همدارنګه پدې مبارزه کې د امریکا د متحده ایالاتو د قربانیو قدر داني کوي.

۲. په افغانستان کې د امنیت او ثبات د ټینګښت، د سیمه ییز او نړیوال ثبات سره د مرستې، له القاعده او ور پوري ترلیو ډلو سره د مبارزې په منظور او هم د افغانستان د ملي حاکمیت، امنیت او ارضي تمامیت په وړاندې د موجودو تهدیداتو د دفع لپاره د افغانستان د توان د زیاتولو په منظور - د جانبینو د پریکړې له مخې - د دفاعي او امنیتي تدابیرو له لارې دواړه لوري خپلو هڅو ته همدا شان دوام ورکوي.

الف: په دې موافقتنامه کې د دواړو لوریو مکلفیتونه او نور هر ډول وروستي تدابیر، د افغانستان د خاورې دننه پر ملي حاکمیت اثر نه لري او هم د بین المللي حقوقو مطابق له دواړو لوریو د مشروع دفاع حق نه اغیزمنوي.

ب: دواړه لوري له خپلو داخلي طرز العملونو سره سم پریوې "دوه جانبه امنیتي موافقتنامې" مذاکرات پیلوي. دا مذاکرات د ستراتیژیکو همکاریو ددغې

موافقتنامې له لاس ليك وروسته پيليري او هدف دادی چې په يو كال دننه بشپړ شي. دا امنيتي موافقتنامه په په افغانستان کې د متحده ايالاتو د امنيتي پرسونل - چې له تروريزم سره د مبارزې، د ملکي او بشردوستانه مرستو او د نظامي تمريناتو او تعليم او نورو فعاليتونو په منظور راغلي دي- د حضور د څرنگوالي د ۲۰۰۳ م کال (۱۳۸۲ هـ ش کال) موافقتنامې او هم د نورو هغو توافقاتو او تفاهماتو ځای ونيسي چې دواړه لوري يې د دوه جانيه امنيتي موافقتنامې د احکامو مغاير وپولي.

ج: روان نظامي عمليات په په موجودو عملياتي چوکاټونو کې چې د (۲۰۱۲م/۱۳۹۰هـ ش کال) د امريکا د متحده ايالاتو د توقيفخانو د انتقال او د (۲۰۱۲م/۱۳۹۱ هـ ش کال) د ځانگړو عملياتو د افغاني کولو تفاهمنامې يې برخه بلل کيږي دوام مومي، ترهغه وخته چې دغه چوکاټونه د "دوه جانيه امنيتي موافقتنامې" او يا نورو تدابيرو له ليارې - د دواړو لوريو په موافقه - دهغو ځای ونيسي. دا مکلفيت - ځنگه چې دمخه وويل شول- دهغه تر الفا پورې په پورته ياد شوي چوکاټ کې د دواړو خواوو پر تعهداتو او تفاهماتو اغيز نه بندي.

۳. د امنيتي او دفاعي اوږدمهاله متقابلو همکاريو د يو چوکاټ د ايجاد په منظور، متحده ايالات، افغانستان "له ناتو د باندې د خپل يو عمده متحد" په توگه گڼي.

۴. دواړه لوري، د سولې او مصالحي په لاره کې د افغانستان له هڅو پر پياوړي ملاتړ تاکيد کوي.

الف: هغه افراد او ډلې کولای شي د سولې او مصالحي روان جريان ته ور داخل شي چې له القاعده سره خپله رابطه پرې کړي؛ له څښتنه لاس واخلي، د افغانستان اساسي قانون ته او هم د ټولو بنځو او نارينه وو حقوقو ته د اساسي قانون د ضمانتونو پر بنسټ، احترام وکړي.

ب: افغانستان تاکيد کوي چې د سولې او مصالحي د تحقق لپاره په ټولو دولتي تفاهماتو او اقداماتو کې د افغانستان په اساسي قانون کې مندرج ارزښتونه رعايت کړي.

۵. تر ۲۰۱۴ م/۱۳۹۳ هـ ش کال وروسته، متحده ايالات د افغانستان د امنيتي قواوو د تعليم، تجهيز، مشورت او تداوم په منظور هرکال د پولي منابعو غوښتنه پدې منظور کوي څو افغانستان وکولای شي په مستقلانه ډول د داخلي او خارجي تهديداتو په وړاندې خپله دفاع وکړي، خپل امنيت تامين کاتي او

تروریستان بیا و نه کولای شي چې د افغانستان خاورې ته رخنه وکړي او پدې توگه افغانستان، سیمې او نړۍ ته تهدید متوجه کړي.

الف: دا حمایت لاندې موارد را چاپیروي:

(۱) د تهدیداتو، تغییر منونکی ماهیت ته په پاملرنه، د هغو تهدیداتو لپاره د مناسبو امکاناتو برابرول چې یې دواړه لوري د افغانستان د ثبات په وړاندې خطر وگڼي.

(۲) له هغو هڅو ملاتړ چې په نتیجه کې یې افغانستان د یو تلپاتې امنیتي جوړښت خاوند شي.

(۳) د افغانستان د امنیتي بنسټونو د ظرفیت تقویه.

ب: ددې موافقتنامې پر بنسټ " د دفاع او امنیت په چارو کې د افغانستان او امریکا کاري گروپ" ایجادیږي. دا گروپ وظیفه لري چې افغانستان ته د متوجه تهدیداتو سطح او هم ددې هیواد دفاعي او امنیتي اړتیاوې ارزیايي کړي او د آینده همکاریو د څرنګوالي په برخه کې دوه جانبه کمیسیون ته مشخصې سپاریښتنې وړاندې کړي.

ج: د افغانستان ملي امنیتي قواوو ته مرستې باید په داسې ډول وړاندې شي چې د ناتو له معیارونو سره سازګاري ولري او د ناتو له قواوو سره د تعامل پذیرۍ، اصل پیاوړی کړي.

د: دواړه لوري په همدې ډول د ناتو له غړیو هیوادونو څخه غواړي چې "له ناتو سره د افغانستان د اسلامي جمهوریت د اوږدمهاله همکاریو اعلامیې" د ۲۰۱۰ م/ ۱۳۸۹ هـ ش کال نومبر، لږن د تطبیق لپاره عملي اقدامات وشي او تر ۲۰۱۴ م/ ۱۳۹۳ هـ ش کال وروسته د افغانستان امنیتي وړتیاوې دوامداره او بشي کړي.

۶. له القاعده او ورسره تړلیو ډلو سره د مبارزې، د افغانستان د ملي امنیتي قواوو د روزنې او نورو ماموریتونو - چې یې دگډو امنیتي گټو د تحکیم لپاره دواړه لوري مشخصوي- د اجراء په منظور، افغانستان د متحده ایالاتو قواوو ته تر ۲۰۱۴ م/ ۱۳۹۳ هـ ش کال پورې د دوامدارې استفادې زمینه برابروي او هم وروسته تردې نیتې - ځنګه چې به په "دوه جانبه امنیتي موافقتنامه" کې پرې موافقه کېږي- په هماغه ډول عمل پرې وشي.

الف: متحده ایالات، د افغانستان ملي حاکمیت او استقلال ته پر خپل بشپړ احترام تاکید کوي. د انتقال د جریان چوکاټ او افغانستان ته د بشپړ امنیتي مسوولیت د انتقال تحقق ته خپل تعهد یو ځل بیا څرګندوي. متحده ایالات بیا هم

ټاکنډ کوي چې په افغانستان کې د دايمي تاسيساتو د ايجاد په لټه کې نه دي او نه هم د داسې حضور په هڅه کې دي چې د افغانستان گاونډيانو ته تهديد متوجه کاندې.

ب: متحده ايالات ژمنه کوي چې د افغانستان له خاورې او يا تاسيساتو د نورو هيوادونو په وړاندې د بريدونو د پيل د نقطې په توگه استفاده نه کوي.

ج: په افغانستان کې د متحده ايالاتو د قواوو آينده څرنگوالی، حدود او په دې رابطه د دواړو هيوادونو و جايب به په "دوه جانبه امنيتي موافقتنامه" کې مشخص شي.

٧. د تروريزم، د مخدره موادو د قاچاق، سازمان يافته جرايمو او د پيسو د سپينولو په شمول، له گډو تهديداتو سره د مقابلې په منظور به دواړه لوري خپل اطلاعات او استخبارات سره شريکوي.

٨. دواړه لوري، د سيمه ييزو امنيتي هماهنگيو او همکاريو پر بهبود تاکيد کوي او څرگندوي چې د مخدره موادو توليد، قاچاق او له دغو توکو غير مجاز استفادې د افغانستان امنيت او اقتصاد ته ستر تهديد متوجه کړی او همدا راز يې د سيمي امنيت او د نړۍ سلامت له خطر سره مخامخ کړی دی. دواړه لوري مصمم دي چې ددغه تهديد د محو لپاره په افغانستان او سيمه کې او هم له گاونډيو هيوادونو سره همکاري وکړي.

٩. پدې پوهه چې د افغانستان ثبات د جنوبي آسيا او مرکزي آسيا د ثبات او ترقي لپاره مهم دی، متحده ايالات تاکيد کوي چې په افغانستان باندې هر ډول تجاوز د خپلې شديدې انديښنې باعث بولي.

ددغسې يوې پيښې د وقوع په صورت کې به دواړه لوري په عاجل ډول يو له بل سره په مشوره کې د سياسي، دپلوماتيکو، اقتصادي او نظامي اقداماتو په شمول - د دواړو لوريو په توافق او د دواړو هيوادونو د اساسي قوانينو د احکامو مطابق - پيښې ته مناسب ځواب طرح او تطبيق کړي.

څلورمه برخه

سيمه ييزې همکاري او د امنيت پياوړتيا

١. دواړه لوري، له افغانستان سره د گاونډيانو د موثرو او دوستانه روابطو پر اهميت موافق دي او تاکيد کوي چې دا روابط بايد د متقابل احترام او يو د بل په چارو کې د نه مداخلې پر بنسټ ولاړ وي. دواړه لوري له ټولو هيوادونو څخه غواړي چې د افغانستان ملي حاکميت او ځمکنۍ بشپړتيا ته احترام ولري. د افغانستان په داخلي چارو او دموکراتيکو پروسو کې له مداخلې اجتناب وکړي.

۲. د سیمه ییزو همکاریو اهمیت ته په پاملرنه، په سیمه کې د امنیت د ټینګښت لپاره، دواړه لوري د سیمې له هیوادونو، سیمه ییزو سازمانونو، ملګرو ملتونو او نورو بین المللي بنسټونو سره، د تروریستي شبکو، سازمان یافته جرایمو، د مخدره موادو د قاچاق او د پیسو د سپینولو په شمول، له دواړو لوريو د تشخیص شویو تهدیدونو په وړاندې جدي همکاري کوي.

۳. دواړه لوري د سیمه ییزو ثبات او سوکالی په منظور، د مرکزي او جنوبي آسیا او منځني ختیځ ترمنځ د ارتباطي پل په توګه د افغانستان د تاریخي نقش د احیا لپاره په لاندې توګه همکاري کوي:

الف: په سیمه کې د اوسنیو او وروستیو ابتکاراتو لازيات تشویق، لکه: د تجارت او ترانزیت موافقتنامې او په تطبیق کې یې سهولت ایجادول.

ب: د افغانستان او ګاونډیانو ترمنځ د سرحداتو د همآهنگی او مدیریت تقویه.

ج: په ټول افغانستان کې د زیربنایي پروژو د تطبیق په شمول، په سیمه کې د پروژو د تطبیق له لارې د ترانسپورت، ارتباطاتو، ترانزیت او د انرژي د شبکو پراختیا.

د: د سیمه ییزې پانګه اچونې د هڅونې لپاره د نړیوال حمایت جابلو چې له سیمې سره د افغانستان د همکاري سبب کېږي.

پنځمه برخه

اقتصادي او اجتماعي انکشاف

۱. دواړه لوري موافق دي چې د افغانستان د بشري او طبیعي منابعو انکشاف د سیمه ییزو ثبات او د پایه داري اقتصادي ودې او تر درې لسيزو جنگ وروسته د افغانستان د احیا لپاره حیاتي ارزښت لري او هم دواړه لوري توافق لري چې افغانستان به تر انتقال وروسته کلونو کې هم مېرمنې، مداومې او خاصې مالي اړتیاوې ولري چې یوازې داخلي عواید ورته بسنه نه کوي. متحده ایالات پدې خصوص کې د پښ د ۲۰۱۱م/ ۱۳۹۰ هـ ش کال په کنفرانس کې پر خپل هغه تعهد یو ځل بیا تاکید کوي چې یې د کابل له پروسې سره په مطابقت کې، د اقتصادي انکشاف او د بودجوي کمبود د پوره کولو او د تیرې لسيزې د لاسته راوړنو د حفظ، د انتقال د په شان نه تلونکي جریان د تامین او د افغانستان د خودکفایدو په منظور کړی دی.

۲. په اقتصادي بعد کې:

الف: د افغانستان د اساسي قانون او د هيواد د اجتماعي او تاريخي واقعيتونو په رڼا کې د بازار اقتصاد او د اوږدمهاله همکاريو د توسعي او تحکيم لپاره، دواړه لوري خپلو هڅو ته دوام ورکوي.

ب: د افغانستان لومړيتوبونو ته په توجه سره، متحده ايالات د اقتصادي بنسټونو د پياوړتيا، د افغانستان له پايه دار انکشاف او خودکفايي ملاتړ، په خاص ډول د مشروع زراعتي توليداتو په ساحه کې؛ د ترانسپورت، تجارت، ترانزيت، اوبو او انرژي په برخو کې د زيربناوو ايجاد او د طبيعي منابعو د مسوولانه مديريت تقويه او د يو داسې پياوړي مالي نظام له ايجاد سره - چې د خصوصي پانگه اچونې د تداوم لپاره لازم وي - مرسته کوي.

ج: د خصوصي سکتور او تجارت د انکشاف او تشويق په منظور دواړه لوري "د ترجيحاتو عمومي سيستم" په نامه سند څخه د زياتيدونکي استفادې لپاره گډه هڅه کوي. سربيره پردې د سرمايه گذارۍ د تشويق په منظور متحده ايالات تصميم لري چې په خارج کې د خصوصي پانگه اچونې اداره، د متحده ايالاتو د وارداتو او صادراتو بانک او هم د متحده ايالاتو د توسعي او تجارت اداره و هڅوي څو په افغانستان کې د متحده ايالاتو د خصوصي سکتور فعاليتونه حمايت او تشويق کړي او افغانستان هم د خپلو مربوطو نهادونو له لارې د خپل خصوصي سکتور د پراختيا ملاتړ کوي.

د: دواړه لوري څرگندوي چې د افغانستان خلک بايد د خپل هيواد د طبيعي زيرمو له گټو مستفيد شي. متحده ايالات د طبيعي زيرمو د ثروت د مديريت په برخه کې، له بهترينو نړيوالو روشونو څخه په استفاده د يوه موثر، جوابده، کار آمد او شفاف چوکاټ د جوړولو لپاره د افغانستان د هڅو ملاتړ کوي.

۳. په اجتماعي بعد کې:

دواړه لوري، د افغانستان د بشري ظرفيتونو له ارتقا سره د مرستې په خاطر له لاندنيو اقداماتو څخه په استفاده، په مداوم ډول گډو هڅو ته دوام ورکوي.

الف: په کلیدي برخو کې د عالي تحصيلاتو او مسلکي زده کړو په شمول، بشوونې او روزنې ته د ټولو افغانانو لاس رسي او د زده کړو د کيفيت ارتقا.

ب: اساسي صحي خدماتو ته لاس رسي او تخصصي مراقبت (دغو خدماتو ته د پنځو او کوچنيانو د لاس رسي په شمول).

۴. دواړه لوري، له اداري فساد سره د مبارزې پر حياتي اهميت تاکيد کوي:

الف: دواړه لوري، د اداري فساد د ټولو انواعو او اشکالو په وړاندې قاطعانه مبارزه کوي؛

ب: دواړه لوري، د مرستو د موثريت د لوړيدو لپاره ميکانيزمونه ايجادوي، د تدارکاتو شفافيت او د حساب ورکولو د يوې بهترې طريقې په رواجولو سره د اداري فساد مخنيوی کوي.

ج: افغانستان، له فساد سره د مبارزې بنسټونه تقويه کوي له ملي او بين المللي مکلفيتونو سره په مطابقت کې د ضرورت له مخې په مربوطه قوانينو باندې له سره کتنه کوي او هغه تطبيقوي.

د: افغانستان، د پيسو د سپينولو او د تروريزم د تمويل په برخه کې د آسيا پسفیک د مالي اجراتو د کاري ډلې د سپارښتنو د تطبيق له لارې خپل مالي سيستم محافظه او حکيموي.

ه: د افغانستان د انکشاف په منظور به د متحده ايالاتو له خوا افغانستان ته د کليو اقتصادي او اجتماعي مرستو په شمول، متحده ايالات او افغانستان خپلو همکاريو ته د دواړو هيوادونو د ستراتيژيکو همکاريو له اهميت سره متناسب دوام ورکوي.

الف: دغه هدف ته د رسيدو په منظور متحده ايالات، هر کال له افغانستان سره د اقتصادي او اجتماعي مساعدت په خاطر د مالي منابعو غوښتنه کوي. همدا راز متحده ايالات د بين المللي سرمايه گذارۍ د جلب او تشويق او د خصوصي سکتور د حمايت په برخو کې د افغانستان له هڅو ملاتړ کوي، ځکه دا هڅې د يو سوکاله افغانستان او د يوې مرفه منطقي لپاره حياتي دي.

ب: د ۲۰۱۰م کال د کابل او لندن په کنفرانسونو کې (۱۳۸۸ هـ ش کال کې د لندن کنفرانس او ۱۳۸۹ هـ ش کال د کابل کنفرانس)، (وروسته تردې "کنفرانسونه") کې پر خپلو تعهداتو په تاکيد سره، متحده ايالات يو ځل بيا تاکيد کوي چې له افغانستان سره د خپلو اقتصادي او اجتماعي مرستو لږ تر لږه ۵۰ په سلو کې د افغانستان د حکومت د بودجوي ميکانيزمونو له لارې مصرف کړي. دواړه لوري پر دغه تعهد، د افغانستان او متحده ايالاتو د دوه جانبه کميسيون - چې ددې موافقتنامې پر اساس جوړېږي - له لارې په ټاکلو وختونو کې بيا کتنه کوي، څو پدې ترتيب دهغو مرستو په فيصدي کې چې د افغانستان د حکومت د بودجوي ميکانيزمونو له لارې د ۲۰۱۲ م / ۱۳۹۱ هـ ش کال وروسته مصرفېږي زياتوالی راشي.

ج: متحده ايالات، د ۲۰۱۰ م / ۱۳۸۹ هـ ش کال د کابل په کنفرانس کې پر خپله کړې ژمنه يو ځل بيا تاکيد کوي چې افغانستان ته خپلې مرستې د دواړو لوريو

له توافق سره سم داسې تنظيم کړي چې د ملي لومړیتوبونو لرونکیو برنامو کې مصرف شي او د ۲۰۱۲ م/۱۳۹۱ هـ ش کال د جدي ترپايه د متحده ايالاتو ۸۰ په سلو کې مرستې له پورته يادو شويو ملي برنامو سره په سازگاري کې مصرف شي. متحده ايالات موافقه لري چې دخپلو انکشافی مرستو هغه مقدار چې د افغانستان د ملي لومړیتوبونو لرونکو برنامو کې نه مصرفیږي په شفاف اول مصرف کړي او په مصرف کې يې د افغانستان له دولت سره مشوره وکړي.

د: دغه تعهدات د افغانستان د حکومت په اقدام پورې اړه لري. د ميکانيزمونو ايجاد، د شفافيت تامين، حساب ورکول، د بودجې په مصرف کې زياتون، د عوایدو په ټولولو کې بهبود، د عامه مالي مدیریت د سیستمونو تقويه او نور دوه جابه اقدامات چې د اجراتو او پرمختگونو د ارزيايي لپاره پرې دمخه توافق شوی دی. دا اقدامات همدارنگه هغه تعهدات را چاپیروي چې په "کنفرانسونو" کې پرې توافق شوی دی.

۶. دواړه لوري په پراخو هڅو د خواناتو او بنځو د برنامو په شمول، دخپلو خلکو او مدني ټولني ترمنځ لرغوني روابط، د پوهنتونونو او عالي تحصيلاتو د موسسو ترمنځ همکاري، پياوړي کوي.

۷. متحده ايالات، اکادميک ټگ راتگ او مربوط فعالیتونه، د زده کړو د فرصتونو د ارايي په شمول، لکه د فولبرایت پروگرام او د بين المللي لیدنو-کتنو د پروگرام لپاره، د رهبري د مهارتونو د زده کړې برنامه، پياوړي او پراخوي.

۸. دواړه لوري، همدارنگه له فرهنگي نهادونو د ملاتړ په برخه کې او هم د افغان فرهنگي ميراثونو د ساتني لپاره، همکاري کوي.

شپږمه برخه

په افغانستان کې د حکومتداري د بنسټونو پياوړتيا

۱. دواړه لوري، د افغانستان د دولت د مهمو دولتي بنسټونو د بشري ظرفيت د ښه والي لپاره همکاري کوي. د متحده ايالاتو مرستې بايد د افغانستان د حکومت د لومړیتوبونو پر اساس او دهغو اړتياوو پر بناوي چې دواړو لوريو په گډه په څښه کړي دي.

۲. افغانستان، د دولت په درې گونو قواوو (اجرائيه، مقننه او قضائيه) کې د شفافيت او جوابدهی د میزان په لوړولو سره د حکومتداري چارې ښي کوي، څو دوی وکولای شي دخلکو مدني او اقتصادي اړتياوي په ښه ډول مرفوع کاندې.

افغانستان همدارنگه، له نافذه قوانينو سره سم د هيواد په مختلفو حكومتي سطحو كې كاري كفايت او حساب وركول پياوړي كوي او دا ډاډه حاصلوي چې دا ادارې او نهادونه د يو سم او عادلانه طرز العمل پر اساس او له ملي معيارونو سره موازي، حد اقل خدمات او خپل كار سرته رسوي.

۳. متحده ايالات، د ظرفيت د تقويې، خودكفايي او د اساسي خدماتو په اړانه كې د افغانستان د دولت د نهادونو د موثريت د زياتوالي او او پياوړتيا په هڅو كې، د افغانستان د حكومت ملاتړ كوي.

۴. دواړه لوري په گډه كار كوي خو "موازي جوړښتونه" د ولايتي بازسازي او "د ولسواليو د پاكثبات سازي" تيمونه د انتقال د پروسې له چوكاټ بندې سره سم له منځه ولاړ شي.

اوومه برخه

د موافقتنامې د تطبيق تدابير او ميكانيزم

۱. دواړه لوري، ددې موافقتنامې د تطبيق، د همكاريو د پراختيا او له پرمختياووڅخه د نظارت په منظور دافغانستان او متحده ايالاتو يو دوه جانبه كميسيون او نور لازم ميكانيزمونه ايجادوي.

الف: د كميسيون رياست د دواړو هيوادونو خارجه وزيران او يا دهغوى نماينده گان كوي او غونډې يې په شپږو مياشتو كې يو ځل په دوراني ډول په كابل او واشنگټن كې دايرېږي.

- نورې دوه جانبه ټولني، لکه د افغانستان او متحده ايالاتو دوه جانبه امنيتي مشورتي مجمع بايد ددې جوړښت په اډانه كې مدغم شي.

ب: يوه گډه اجرائيوي كمېټه، د كارپوهانو د دايمي كاري گروپونو - چې ددې موافقتنامې د تطبيق لپاره جوړېږي- د كار څرنگوالي رهبري كوي او په دې برخه كې وزيرانو ته گزارش وركوي.

- ددې كاري گروپونو رياست هم مربوطه وزيران يا دهغوى نماينده گان كوي او د لوړو مقاماتو ترمنځ د منظمو مشورو د يوې مرجع په توگه د علاقې وړ مشترك مسایل مطرح او عمل پرې كوي. دا مسایل له ځينو نورو مواردو سربرېره: د اوږدمهاله امنيت تامين، له اقتصادي، اجتماعي توسعي او د دموكراسي له جريانه حمايت او هم په افغانستان كې د دولتي موسساتو او حكومندارۍ د بنسټونو پياوړتيا را چاپېږي.

ج: د گډې اجرائيوي كمېټې غونډې، د گډو تهديداتو د ارزيايي او د علاقې وړ سيمه ييزو مسایلو په باب د خبرو په منظور په منظم ډول جوړېږي.

۲. دواړه لوري، د دوه جانبه کمیسیون له لارې، د ملاتړ او مرستو سطح په ګډه تشخیصوي.

۳. افغانستان او متحده ایالات کولای شي چې ددې موافقتنامې د تطبیق لپاره - که چیرې لازم او مناسب وګڼل شي- د دواړو هیوادونو له مربوطه قوانینو او مقرراتو سره سم، نورو زیاتو تدابیرو یا توافقاتو ته مخه کړي.

اتمه برخه وروستي احکام

۱. دا موافقتنامه هغه وخت نافذېږي چې دواړه لوري له دپلوماتیکو مجاریو یو بل ته د موافقتنامې د خپلو داخلي قانوني شرایطو سره سم - چې د انفاذ لپاره یې الزامي دي- د تکمیل خبر ورکړي. دا موافقتنامه د ۲۰۲۴ م/ ۱۴۰۳ هـ ش کال تر پایه اعتبار لري. دواړه لوري کولای شي د موافقتنامې د اعتبار د مودې تر انقضاء شپږ میاشتې دمخه د ګډې کتبي موافقې له لپارې دا موافقتنامه - د پخواني توافق سره سم- د یوې بلې دورې لپاره تمدید کړي. د دواړو لوریو د کتبي موافقت له مخې کیدای شي دا موافقتنامه هرکله او هر زمان تعدیل او یا فسخ شي. له دواړو لوریو څخه هر یو کولای شي د موافقتنامې د فسخ لپاره کتبي یادداشت ارائه کړي، په هغه صورت کې دا موافقتنامه د یادداشت د ارایې له نیتي وروسته یو کال نور اعتبار لري.

۲. ټول هغه اقدامات چې ددې موافقتنامې له موادو سره سم اجراء کېږي باید د دواړو لوریو له بین المللي تعهداتو او مکلفیتونو سره مطابقت ولري. ددې موافقتنامې له احکامو سره سم هر ډول همکارۍ - د بودجې د تخصیص د نافذه قوانینو په شمول- د دواړو خواوو د قوانینو او مقرراتو تابع کېږي.

۳. ددې موافقتنامې له تطبیقه راولاړ شوي هر ډول منازعات، د دواړو لوریو ترمنځ د دپلوماتیکو مشورو له لارې حل و فصل کېږي.

دا موافقتنامه د افغانستان داسلامي جمهوریت او د امریکا د متحده ایالاتو د جمهورو رئیسانو له خوا د ۱۳۹۱ هـ ش/ ۲۰۱۲ م کال د میاشتې په نېټه، د په بنار کې په دريوو نسخو کې په پښتو، دري او انګلیسي ژبو لاس نیک شوه، درې واړه نسخې مساوي اعتبار لري.

د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت له خوا د امریکا د متحده ایالاتو د دولت له خوا